Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
10 МАЙ 1971 й.
ДУШАНБА
№109 (1483).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЯНГИ ЛОЙИҲАЛАР

КОРХОНАНИНГ КОРПУСИ

«Узгипротяж п р о м» лойиҳалаш институтининг инженерлари Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси янги корпусининг лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Корхона тўрт қаватдан иборат бўлади.

Фабрика директори Солиғ Аюбов бизга қуйидагиларни айтди:

— Ҳозир фабрикамизга қарашли кичик-кичик филиаллар анчагина. Корпус ишга тушгач, улар бирлаштирилади. У ерда йилига 7—8 миллион жуфт пойафзал тайёрланади.

Фабриканинг янги корпуси фойдаланишга топширилгач, у Ўрта Осиёдаги энг йирик енгил саноат корхоналаридан бири бўлиб қолади.

«Ташсельмаш» заводининг машинасозлари беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун умумхалқ мусобақасини ой сайин авж олдирмоқдалар. Сиз мана бу суратда корхонанинг беш йиллик топшириқларини уч ярим йилда адо этишга аҳд қилган зарбдор ишчиларидан чархловчи Николай Борунов, мастер Иван Храпов ва фрезерчи КПСС XXIV съезди делегати Борис Ефремов ўртоқларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотолари.

*ШУ КУННИНГ ИНТЕРВЬЮСИ

Шарафли вазифа

Чилонзор шаҳримизнинг кундан-кунга юксалиб, камол топиб бораётган районларидан бири. Унинг марказида «Главташкентстрой»га қарашли 153-қурилиш трестининг биноси жойлашган. Трест коллективи бу ерда кенг кўламда бунёдкорлик ишларини олиб бормоқда.

Мухбиримиз трестнинг бош технологи Д. Ф. Фоменко билан суҳбатлашди.

— Дмитрий Федотович, ҳозирги пайтда Чилонзорда қурилиш ишлари қандай олиб борилмоқда?

— Сизга қайси бирини айтсам экан? Чунки, ҳозир жуда кўп объектларда қурилиш ишларини бошлаганмиз. Улардан баъзилари яқин кунлар ичида фойдаланишга топширилади.

Пойафзалга талаб катта. Биз қураётган янги пойафзал фабрикаси ишга тушгач, йилига 3 миллион жуфт пойафзал ишлаб чиқаради.

«КА-26» кварталида озиқ-овқат саноати корхоналарининг комплексини қуряпмиз. Унинг кунига 60 тоннадан маҳсулот ишлаб чиқарадиган нон-булка ва макарон фабрикалари ишга тушиш арафасида турибди.

Райондаги 3-нон заводида реконструкция ишлари тугаллана деб қолди. Бу ерда яқинда 750 тонна унни қопсиз ҳолда сақлайдиган омборхона ишга тушади.

Чилонзорликларга аъло даражада маданий-маиший хизмат кўрсатилса, биз қурувчилар ҳам хурсанд бўламиз. Шу мақсадда «В-26» кварталида маданий-маиший хизмат марказини бунёд этяпмиз.

Бундан ташқари «Б-8» секторида ўн минг номерли янги АТС, «В-А» секторида 440 ўринлик ресторан қуряпмиз. Мазкур объектлар шу йили фойдаланишга топширилади.

— Дмитрий Федотович, КПСС XXIV съезди Директиваларида мактаб, болалар боғчалари қуришга алоҳида аҳамият бериш таъкидланган. Трест коллективининг бу борада қилаётган ишлари ҳақида бир-икки оғиз сўзлаб берсангиз?

— Дўмбрободда Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли болалар шифохонаси учун ҳар бири 300 ўринлик икки корпус бунёд этиляпти. У тез кунда шифокорлар ихтиёрига топширилади. «В-14» микрорайонида эса 960 болага мўлжалланган мактаб биноси қад кўтаряпти.

Шунингдек, студентлар учун ҳам янги, замонавий ўқув корпуслари бунёд этишга ҳисса қўшяпмиз. Чилонзорнинг 2-Виберсгкая кўчасида савлат тўкиб турган муҳташам бино қад кўтарди. Бу Тошкент тўқимачилик институтининг янги ўқув корпусидир. Беш қаватли мазкур бино шу йили фойдаланишга топширилади.

Хуллас, трест коллективи ўз зиммасига юклатилган шарафли вазифаларни садоқат билан бажармоқда.

ЧОРВАДОРЛАР УЧУН

«Қишлоқ хўжалигининг электр билан қуролланиши оширилсин. Қишлоқ хўжалигига, шу жумладан бошқарув ва автоматлаштириш системалари учун зарур миқдорда электр ускуналари, электр аппаратлари ва кабель маҳсулотлари етказиб берилсин».

(КПСС XXIV съезди Директиваларидан).

Бугун

Тошкентдаги пластмасса буюмлари заводи

Наманган трансформатор заводи учун бошқарув щчитларининг дастлабки тўпларини жўнатди.

Янги электр аппаратураси чорвачилик фермалари учун мўлжаллангандир. Унинг ёрдамида чорва моллари сақланадиган хоналарда яхши иқлим шароити яратилади. Совуқ пайтларида калориферлар иссиқлик чиқариб, иссиқ кезларида хонанинг совуқ бўлишини таъминлайди.

Бундан бир ой муқаддам заводнинг электр йиғув цехида

Шаҳар-қишлоққа

ана шу бошқарув щчитларини ишлаб чиқариш бўйича тайёрлов ишлари бошланган эди. Эндиликда эса бу янги маҳсулотлар оммавий суръатда ишлаб чиқарилмоқда. Йил охиригача қадар Наманган трансформатор заводига ана шу маҳсулотдан ўн минг донаси юборилади.

Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси тайёрлаётган миллий каштачилик маҳсулотларига йил сайин талаб ортиб бормоқда. Бу ерда ўз касбининг моҳир устаси бўлган чеварлар коллективи меҳнат қилади.

СУРАТДА: корхона 3-цехининг ёш чеварларидан (чапдан—ўнгга) Жаннатой Исломова билан Маҳбуба Нурхўжаева ўртоқлар.

БИНОЛАР ЭГАЛАРИНИ КУТМОҚДА

Янги уй-жой биноларини фойдаланишга қабул қилувчи давлат комиссияси «Қорақамиш» массивида тайёр қилинган янги уй-жой биноларини кўриб чиқди.

«Жилстрой» трестининг 54-бошқармаси азаматлари 2-«Қорақамиш» массивининг 1-микрорайонида бир йўла учта уйни тайёр қилдилар. Уларнинг ҳар бири 32 оилага мўлжалланган. Шунингдек, «Росташстрой» ва «Мосстрой» коллективлари ҳам ана шундай 2 та уйни комиссияга топширдилар.

Муқимий кўчасида ҳам яна бир осмонўпар бино эгаларини кутмоқда. 54 оилани ўз бағрига оладиган бу бинони 6-трестнинг 27-бошқармаси азаматлари бунёд қилдилар.

Узум шарбатидан

Тошкент вино комбинатида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар республикамиздагина эмас, балки чет мамлакатларда ҳам яхши баҳо олмоқда. Комбинат ҳар йили Афғонистонга кўплаб миқдорда ичимликлар экспорт қилади.

Ҳозир комбинатда йилига 3 миллион дикалитр маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган янги цех қурилмоқда.

Шунингдек, Паркентда комбинатнинг янги филиали бунёд қилинмоқда. Бу ерда ҳар йили 10 минг тонна узумдан шампан виноси тайёрланади.

Филиал шу йил сентябрь ойида ишга туширилади.

ЮКСАК БАҲО БЕРИЛДИ

Зилзилани олдиндан аниқлаш ва зилзилага чидамли бинолар қуришнинг янги-янги методларини топиш масаласи бутун дунё олимларининг диққат марказида турибди. Ўзбекистонлик олимлар ҳам ана шу масала устида кенг тадқиқот ишларини олиб бормоқдалар.

Республика Фанлар академияси механика институтининг лаборатория бошлиғи В. Т. Расказовский сейсмология соҳасида бир неча йиллардан бери шуғулланиб келади. Тинимсиз изланишлар ўз самарасини кўрсатди. Олим «Сейсмик таъсир аниқлигини физик ва норматив экспериментал асослари» деган темадаги докторлик диссертациясини муваффақият билан ёқлади.

Олим иншоотларнинг сейсмик бардошлигини аниқлаш назариясига норматив фактлар киритди.

Тадқиқотга СССР Фанлар академиясининг физика институти профессори, техника фанлари доктори С. В. Бучков ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги В. Қ. Қобулов юқори баҳо беришди.

В. Т. Расказовскийга бир овоздан техника фанлари доктори илмий даражаси берилди.

Мазмунли суҳбатлар

Республика «Билим» жамиятининг йўлланмаси билан пойтахтлик икки группа олимлар Ўзбекистон областлари бўйлаб жўнаб кетдилар. Улар асосан КПССнинг тарихий XXIV съезди қарорларини меҳнаткашлар ўртасида кенг пропаганда қилишда қатнашадилар. Олимлар орасида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг энергетика ва иқтисод институтлари ходимлари бор.

Лекторлар тарихий XXIV съездининг аҳамияти ва Ўзбекистонда энергетиканинг ривожлантирилиши, ишлаб чиқариш кучларини жойлаштирилишига доир қатор суҳбатлар ўтказадилар.

Тошкент областининг Ангрен ва Олмалиқ шаҳарларида бўлган бундай суҳбатлар мазмунли ўтди.

*ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДА

ЧИДАМЛИЛИК ОРТАДИ

Шаҳримиз аҳолисини иссиқлик қуввати ва иссиқ сув билан таъминлаш йилдан-йилга кенг қулоч ёймоқда. Иссиқлик қуввати ишлаб чиқарувчи корхона билан истеъмолчи оралиғидаги масофа тобора ортиб бормоқда. Демак, сарфланаётган турли диаметрдаги сув ўтказгич металл қувурларнинг ҳам сарфланиш ҳажми ортяпти. Ҳозирги вақтда ана шу қувурлардан фойдаланиш муддатини узайтириш, уларни тезда коррозия (емирилиш)дан сақлаш каби чоралар олиб борилмоқда.

Маълумки, ҳар хил кимёвий элементлар эриган ҳолда табиий сувда озми-кўпми учраб туради. Металл қувурларнинг коррозияга учрашида сувдаги кислород ва углекислота гази энг актив сабабчиларидан биридир.

Ҳар хил диаметрдаги металл қувурлар орқали шаҳримиз меҳнаткашларига етказиб берилаётган иссиқ сувни ана шу зарарли газлардан тозалаш мақсадида «Энергоналадка» корхонасининг созловчилари бир неча йилдан буён самарали иш олиб бормоқдалар.

Яқинда созловчилар шаҳримиздаги «Район қозонхона»лари корхонасига қарашли 2-қозонхонада сувни зарарли газлардан тозалайдиган қурилмада созлаш ишларини тамомладилар. Техника тараққиёти йўлида амалга оширилаётган бундай тадбирлар металл қувурларнинг хизмат муддатини узайтириш билан бирга, уларни техникавий томондан ҳам муҳофаза қилиб туради.

З. РУСТАМОВ,
инженер.

ВОКЗАЛДА РЕСТОРАН

Тошкент темир йўл вокзалида хўрандаларга яна бир ажойиб совға ҳозирланди. Бу ерда биринчи класcли ресторан эшиклари очилди.

«Средазтрансстрой» трестининг қурувчилари бунёд қилган бу овқатланиш корхонаси икки қаватлидир. Умумий залга РСФСР ва Польшадан олинган энг чиройли мебеллар, жиҳозлар ўрнатилган.

Ресторан хўрандаларга кечаю-кундуз маиший хизмат кўрсатмоқда.

Ҳунармандлар даргоҳи

Мухбиримиз Тошкент политехника техникумининг директори М. Шомансуровдан кадрлар тайёрлашда, уларга пухта билим беришда нима ишлар қилинаётганлигини сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Техникумимиз республикадаги кекса ўқув юртларидан бири. Бу ерда билим олган шогирдларимиз барча енгил саноат корхоналарида самарали меҳнат қилишмоқда.

Ҳозирги кунда ўн хил ихтисос бўйича касб эгаларини тайёрлаб чиқаряпмиз. Бултур кўн-чарм ва трикотаж технологияси бўйича янги бўлимлар очилди.

Техникумнинг Янгийўл мебель фабрикасидаги 220 кишилик, Тошкент тўқимачилик комбинатидаги 480 кишилик филиаллари ишлаб турибти.

Чет мамлакатлар учун ҳам кадрлар тайёрлаб беряпмиз. Бултур Монголия, Эфиопиядан келган бир неча кишиларга тикувчилик, тўқувчилик технологияси бўйича билим бердик.

Шу пайтгача ўқув юртимизни 90 мингга яқин киши битирди. Бу йил эса 960 дан зиёд студент саноат корхоналарига йўлланма олади. Янги ўқув йилида 1156 ўқувчини қабул қиламиз.

Техникумимиз Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида қатнашиб, диплом, медаллар олган.

Дўстлик чегара билмайди

Пойтахтимиздаги 22-мактаб ўқувчилари Совет Иттифоқи республикалари ва қардош мамлакатлар болалари билан дўстлик алоқаларини яхши йўлга қўйишган. Мана бир неча йилдирки, мактабда «Интернационал дўстлик клуби» муваффақият билан ишламоқда.

Клуб халқлар дўстлигига бағишланган стендлар, кўргазмалар, қардош республикалар ҳаётидан олинган фотосуратлар ва эсдалик совғалари билан безатилган. Хонада бепоён она-Ватанимизнинг турли бурчакларидан юборилган, дилни ҳаяжонга солувчи мактублар, табрик телеграммалари сақланмоқда. Клуб аъзолари РСФСР, Молдавия, Тожикистон, Қозоғистон, Бирлашган Араб Республикаси ўқувчилари билан яқиндан алоқа боғлаганлар.

Яқинда «Араб ва ўзбек халқларининг бузилмас дўстлиги» деган темада дўстлик кечаси ўтказилди. Кечада қишлоқ хўжалиги институтининг араб студентлари иштирок этдилар.

Февраль ойида эса мактабга Бирлашган Араб Республикасидан меҳмонлар келишди. Улар мактаб ҳаёти, таълим-тарбия билан яқиндан танишдилар. Айниқса, меҳмонларга «Интернационал дўстлик клуби» ёқди.

— Клубимизнинг ташкил топишида 6—Б синф ўқувчиларининг ҳиссаси катта, — дейди дўстлик клубининг раиси А. Тўхтаева. — Г. Абдураҳмонова одессалик Зоя Лисенко билан, М. Тўхтаева Ашхобод шаҳридаги Гулжамол Полвонова билан, Х. Абдуллаев фарғоналик Р. Назаров билан хат ёзишиб турмоқдалар».

Пионерлар ўз мактубларида мактаб ишлари, ўқишдаги ютуқлари ҳақида, гўзал Тошкентимиз, ўзбек пахтакорлари ва уларнинг улкан ютуқлари ҳақида фахрланиб ёзадилар.

Б. СОАТОВА,
ТОШДУ журналистика факультети студенти.

ДЎМБИРАНИНГ ЯНГРОҚ ОҲАНГЛАРИ

Қозоқ халқининг буюк оқини Абай Қўнонбоевнинг ўланлари ўзбек халқи орасида Навоий газалларидек машҳур. Ўзбек китобхонларининг китоб жавонидан машҳур оқиннинг китоблари муносиб ўрин олган.

Ҳозир қардош Қозоғистонда Абайнинг 125 йиллик юбилейига қизғин тайёргарлик олиб борилмоқда. Унинг юбилейи Ўзбекистонда ҳам тантанали равишда нишонланади.

Тошкентдаги грампластинка заводи коллективи шу муносабат билан Совет композиторларининг Абай асарлари асосида яратган симфоник сюиталари, куй ва қўшиқларини алоҳида комплект қилиб тайёрлади.

Абай юбилейига бағишлаб чиқарилган бу комплектлар Қозоғистонга ҳам юборилмоқда.

● *«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг соврини учун*

КУБОК ЯНА ТОШКЕНТДА ҚОЛДИ

Кеча Армия Спорт Клубининг спорт залида «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг редакциялари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети қошидаги физкультура ва спорт комитети таъсис этган Тошкент «оқшом» газеталарининг соврини учун самбо бўйича анъанавий Бутуниттифоқ турнири ниҳоясига етди.

Мусобақаларнинг охирги куни курашчилар ярим финал ва финал учрашувларини ўтказдилар. Ярим финал олишувларида ғолиб чиққан самбочилар ўзаро баҳсда чемпионлик унвони учун курашдилар. Мағлубиятга учраган спортчи иккинчи ўринни, ярим финалда мағлубиятга учраган ҳар икки курашчи эса учинчи ўринни эгаллар эди. Ярим финалда курашган самбочиларга мусобақалар тўғрисидаги низом бўйича СССР спорт мастери унвони берилади.

Ниҳоят якунловчи финал олишувлари ҳам бошланди. Оғирлиги 58 килограммгача бўлган самбочиларнинг биринчи вазн тоифасида чемпион жуда тез аниқланди. Турнирнинг ўтган йилги ғолиби тошкентлик динамочи Г. Ким бу сафар ҳам чемпион номини қўлга киритди. Врачлар Кимнинг рақиби бокулик динамочи В. Кузнечовни шикастланганлиги учун мусобақаларга қатнаштирмадилар.

Қолган барча вазн тоифаларида чемпионлик унвони учун кураш жуда қизғин давом этди. Фақат бир учрашувдагина ғолиб ўз рақибини катта устунлик билан мағлубиятга учратди, қолган саккиз учрашувда эса чемпионлар арзимас устунлик билан ғолиб чиқишди.

Энг енгил вазнда тошкентлик динамочи А. Муҳамедов самарқандлик студент М. Ли устидан чиройли ғалаба қозонди.

Ярим енгил вазнда Ўзбекистон пойтахтининг икки вакили — икки динамочи А. Рўзиқулов ва Ф. Айбадуллин учрашдилар. Бу олишувда тошкентлик таниқли самбочи Хушвақт Рўзиқуловнинг укаси муваффақиятга эришди. У ўз клубдошини очколар бўйича мағлубиятга учратди.

Тошкентлик динамочи С. Алимовнинг Барнаул шаҳрининг «Труд» командаси вакили Б. Степамишчев билан финал олишувида ҳамшаҳаримиз арзимас устунлик билан ғолиб чиқди.

75 килограммгача бўлган вазн тоифасидаги самбочиларнинг финал олишуви тошкентлик динамочилар командa жамғармасига яна бир чемпионлик унвонини келтирди. Ҳамшаҳаримиз спорт мастери М. Йўлдошев пермлик А. Небогатиковни мағлубиятга учратди.

Тошкентлик студент В. Пятаевнинг финал учрашувда омади келмади. У иккинчи ярим ўрта вазнда Краснодар шаҳрининг «Труд» командаси вакили В. Безруковга ютқазиб қўйди.

Биринчи ўрта вазнда эса турнир ғолиби номини Нева соҳилидан келган самбочи қўлга киритди. Ленинградлик В. Большаков («Труд») урганчлик динамочи Р. Машариповни мағлубиятга учратди.

Коломенлик студент спорт мастери Ю. Ермошкин иккинчи ўрта вазнда А. Аҳмановни «Буревестник» (Тошкент) мағлубиятга учратди.

«Буревестник» жамиятининг иккинчи вакили тошкентлик динамочи С. Саидов ҳам иккинчи ўрин билан чегараланди. Ярим оғир вазн тоифасидаги самбочилар баҳсида у краснодарлик динамочи В. Березинга ютқазиб қўйди. Ўзбек самбочилари фақат бир учрашувдагина чемпионлик унвони учун кураша олмадилар. Энг оғир вазн тоифасида (юз килограммдан зиёд) турнир ғолиби унвони учун финал олишувда краснодарлик динамочи В. Коробков ва краснодарлик «Урожай» жамиятининг вакили Н. Кутлаев учрашдилар. Бу олишув В. Коробковнинг ғалабаси билан тугади.

Команда олишувларига якун ясалганда биринчи ўринни эгаллаган коллектив маълум бўлди. Уч кун давом этган қизғин олишувлардан сўнг Тошкент шаҳрининг «Динамо» командаси учинчи марта турнир ғолиби унвонига сазовор бўлди.

Тошкентнинг «Буревестник» командаси кўнгилли спорт жамиятлари коллективлари ўртасида иккинчи ўринни эгаллади. Утган йилги турнирда иккинчи ўринни эгаллаган Красноярск динамочилари бу сафар учинчи ўрин билан қаноатландилар.

Кўнгилли спорт жамиятлари коллективлари ўртасида команда мусобақалари билан бир вақтда физкультура коллективларининг команда мусобақалари ҳам олиб борилди. Бу баҳсда ҳам ўзбек самбочилари — Тошкентнинг «Динамо» физкультура коллективи биринчи ўринни эгаллади. Тошкент Физкультура институти спорт клуби самбочилари иккинчи ўринни, Ленинграднинг «Металлист» заводи курашчилари учинчи ўринни эгаллашди.

Мусобақаларнинг тантанали ёпилиш маросимида Тошкентнинг «Динамо» командасига «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг кўчма соврини учинчи маротаба топширилди. Бундан ташқари мусобақаларда мукофотли ўринларни эгаллаган командаларга, ўз вазн тоифаларида ҳурмат супачасидан ўрин олган курашчиларга ва турнир судьяларига дипломлар ва эсдалик совғалари топширилди.

СУРАТДА: турнир судьялари олишув протоколини тўлдиришмоқда; ўнгда «оқшом» газеталарининг соврини учун олишувлардан бири.

М. Нуриддинов фотолари.

13 июнь — Ўзбекистон ССР Олий Советига ва маҳаллий Советларга сайловлар куни

Энг одил сайлов системаси

1971 йилнинг 13 июнида саккизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар бўлади.

Халқ ҳокимиятининг юқори органи — Советларга бўладиган бу сайловлар жамиятимиз ҳаётида омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини юксалтиришда муҳим ўрин олган тўққизинчи беш йиллик планда белгилаб берилган вазифаларни бажариш ва КПСС нинг тарихий XXIV съезди қарорларини ҳаётга татбиқ қилишга қаратилган шароитга тўғри келмоқда.

Конституцияда айтилганидек, «Ўзбекистон ССРда бутун ҳокимият шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлариники бўлиб, бу ҳокимиятни улар меҳнаткашлар депутатларининг Советлари орқали амалга оширадилар». Шундай экан, меҳнаткашлар бутун давлат ҳокимиятини бошқаришни, хўжалик ва социал-маданий қурилиш ишларини, ўзлари сайлаб қўйган мухтор вакиллари Советлар орқали амалга оширадилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети республикамиздаги хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларига раҳбарлик қилади. Шунингдек у бирдан-бир қонун чиқарувчи орган бўлиб, республика Конституциясини (асосий Қонун) қабул қилади, унга ўзгартишлар киритади ҳамда бошқа қонунларни қабул қилади. Олий Совет республика халқ хўжалик планини ва бюджетини тасдиқлайди, республика ҳукуматини тузади, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумини, республика Олий судини ва хўжаликнинг турли соҳалари бўйича ўз депутатларидан иборат доимий комиссияларни сайлайди. Ўзбекистон ССР Олий Советига ҳар 25000 аҳолидан бир депутат ҳисобига тўрт йил муддатга умумий, тенг ва тўппа-тўғри сайлов ҳуқуқи асосида яширин овоз бериш йўли билан сайланади. Ёши 18 га етган барча гражданлар ўз вакилларини сайлашда қатнашиш ҳуқуқига эгадирлар. Ақлдан озганлиги қонуний тартибда аниқланган кишилар бундан мустаснодир. Ёши 21 га етган ҳар бир граждан Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлигига сайланиши мумкин.

Бирорта ҳам буржуа давлатида бундай ҳақиқий умумий сайлов ҳуқуқи ҳеч қачон бўлмаган ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Буржуа мамлакатларида гарчи сайловлар умумий деб жар солинса ҳам, амалда турли тўсиқлар, цензуралар туфайли қанча-дан-қанча гражданлар сайлов ҳуқуқидан маҳрум қилинади ва сайловларда қатнаша олмайди.

1936 йилда қабул қилинган СССР Конституциясига асосан 1937 йилда Ўзбекистон ССР Конституцияси қабул қилинди. Унга мувофиқ, республикамизда давлат ҳокимиятининг органлари ҳисобланган меҳнаткашлар депутатлари Советларига қишлоқ Советидан тортиб, Ўзбекистон ССР Олий Советигача сайловлар умумий, тенг ва тўппа-тўғри сайлов ҳуқуқи асосида яширин овоз бериш йўли билан ўтказиладиган бўлди. Унга қадар республикамизда давлат ҳокимиятининг олий органлари бўлиб республика Советлар съезди, Марказий ижроия Комитети ва унинг президиуми ҳисобланарди.

Айниқса, КПСС XXIII съезди давлат ҳокимиятининг органи бўлган Советларнинг ишини бундан буён янада яхшилаш ва социалистик демократияни ривожлантириш вазифаларини белгилаб берди.

Давлат ҳокимият органларининг роли улуғ. Ўртоқ Л. И. Брежнев ўтган йили июнь ойида сайловчилар билан учрашганда «Биз КПСС программасининг режаларини ва партия XXIII съездининг қарорларини бажара бориб, марказда ва жойларда Советларни активлаштиришга муваффақ бўлдик. Советларнинг мамлакат ҳаётидаги роли ўсди» деган эди.

Советлар ва уларнинг ижроия органлари ўзларининг иш форма ва методларини ҳар томонлама такомиллаштириб, иқтисод, илм ва маданиятни ошириш соҳасида, омманинг сиёсий даражасини кўтаришда ўзларининг вакилларидан тўла фойдаланиб келмоқдалар. Советларнинг сессиялари мазмунли ўтиши ҳозирги кунда депутатларнинг ҳаёбахш фаолиятига боғлиқдир.

Сайлов компанияси даврида Советлар ва уларнинг депутатлари ўзларининг ваколатлиги давомида қилган ишларини ҳар томонлама намойиш қилади. Айни пайтда Конституцияда кўрсатилган талабларга мувофиқ, ижроия комитетлар ўзларининг Советлари олдида, депутатлар эса ўз сайловчилари олдида ҳисобот бермоқдалар. Айниқса, сайловолди йиғилишларида Совет сайлов системасининг ҳақиқий, чинакам демократик сайлов системаси эканлиги яққол кўриниб туради.

КПСС программасида айтилганидек, «Советнинг ҳар бир депутати давлат фаолиятида актив иштирок қилиши ва муайян ишни бажариши лозим». Советларда жойни обрўли, улар меҳнатини ҳурмат қилувчи, юқори аҳлоқ сифатига эга бўлган кишилар эгаллаши мумкин.

Қонун бўйича депутатликка номзодлар кўрсатиш ҳуқуқи меҳнаткашларнинг жамоат ташкилотларига берилган, сайловчилар бу критерияга (мезонга) сайлов кампаниясининг ҳамма босқичларида амал қиладилар.

Коммунистик партия ўзининг программасида, съездлар ва Марказий Комитет қарорларида хўжалик ва маданий қурилиш ишларига раҳбарлик қилишда, айниқса Советларнинг ролини мунтазам равишда ошириб бормоқда ва социалистик давлатни бошқаришда оммани жалб қилиш зарурлигига алоҳида эътибор бермоқда.

Депутатларнинг халқ олдида жавобгарлик принципи сайловчилар ишончини оқлай олмаган депутатларни чақириб олиш ҳуқуқида тўлиқ ўз ифодасини топган.

Сайловчилар томонидан депутатларни чақириб олиш ҳуқуқи Ўзбекистон Конституциясининг 141-моддасида мустаҳкамланган ва бу Советларнинг борлиқ депутатларига тааллуқлидир.

Агар депутат сайловчилар ишончини оқламаса, яхши ишламаса, депутатлик номига доғ туширса, уни сайловчилар хоҳлаган вақтда депутатликдан чақириб олишлари ва ўрнига бошқа депутат сайлашлари мумкин.

Бизнинг республикамизда Ўзбекистон ССР Олий Советига бўладиган сайловни ўтказишга жуда катта эътибор берилмоқда. Бу давлат ҳокимиятининг Олий органига бўладиган сайловни ўтказиш совет гражданларининг давлат ишини бошқаришда актив иштирок этишлари учун янги имкониятлар очиб беради.

Сайлов даврида Ўзбекистон ССР Олий Советининг халқ билан бўладиган алоқаси яна ҳам мустаҳкамланади.

Бундай алоқанинг аҳамияти КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1969 йил 7 июнда Коммунистик ва ишчи партияларининг халқаро Кенгашида айтган сўзларидан ҳам яққол кўриниб турибди. «Халқ билан чамбарчас боғлиқлик, кенг халқ оммасини мамлакатни идора қилишга ва жамоат ишларига тортиш — социалистик давлатнинг куч манбаидир. Социалистик демократия худди ана шуни таъминлаши лозим».

Д. РАЗЗОҚОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг илмий ходими.

СУРАТДА: Ўзбекистон тракторсозлик заводининг пешқадам ишчиси Холмат Абдураимовни кўриб турибсиз. У шу кунларда кунлик топшириқни икки баравар ошириб бажаряпти.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

✻ Беш йиллик объектларида

МЕҲМОНХОНА ҚУРИЛИШИ СУСТ

— Вира! Монтажчи Убайдулла Муҳиддинов қаттиқ қичқиргач, миноrали кран аста-секин учинчи қаватга кўтарилади. Бўлажак «Ленинград» меҳмонхонасига қурилиш материаллари етказиб беради. Бу бинони қуриш эса 11-«Висотстрой» трестига қарашли 1-қурилиш бошқармасининг коллективига топширилган.

— Майна! — орадан бир дақиқа ўтгач, Саид Ҳусимов Убайдуллага шундай гапиради ва плита аста-секин белгиланган жойга қўйилади.. Кейин монтажчилардан Исҳоқов билан Тўхтаев плиталарни ригелларга пайвандлайди. Шу зайилда ҳар куни қурилиш объекти аста-секин баландлаб боради. Бу ерда пайвандчи Валерий Уваровнинг яшил нур сочаётган пайвандлаш асбоби ва бошқа кишиларнинг ҳаракат қилаётганлигини кўриш кишига қандайдир завқ бағишлайди.

«Марказ-13» районида қурилаётган ўн қаватли меҳмонхона биноси, юзлаб меҳмонларни қабул қилади. Бу объект лойиҳасини тузган Тошкент ЗНИИЭП институти ходимлари барча қулайликларни ҳисобга олишган. Шунингдек, қурилиш ишларининг кўпчилиги саноат воситалари билан қурилади. Бу шаҳримизда қурилаётган бир хил типдаги иккинчи бинодир. Ўтган йили Навоий кўчасида қурилган меҳмонхона ҳам шу лойиҳачилар иши асосида қурилган эди.

Меҳмонхона бир-бирига крест шаклида уйғунлаштирилади.

— Шуни ҳам таъкидлаш кераkки, объектдаги барча қўшимча харажатлар завод зиммасига юкланади. Улар биринчи қарашда тийин бўлиб кўринсада, ҳаммасини қўшиб ҳисоблаганда анчагина маблағ тўпланади.

Бу ҳақда комплекс бригаданинг бошлиғи Рустам Сарваров шундай дейди:

— Биз икки қаватни устун ўрнатиш ҳамда колонналар билан ригелларга бетон қуйиш йўли билан кўтардик. Бизга Владимир Ростовцов бошлиқ дурадгорлар бригадаси катта ёрдам берди. Бу ерда ҳаммаси бўлиб қирқтага яқин қурувчи банд бўлди. Бу кўпми? Ҳа. Бир қават бино бир ой мобайнида тикланди. Янги усулда ҳам бир қават бинони монтаж қилиш учун шунча вақт кетаяпти. Аммо монтажда фақат икки киши ишлаяпти холос. Уч монтажчи ва иккита пайвандчи банд бўлаяпти.

Қурувчиларнинг таъкидлашига кўра, агар крест ва ригеллар ўз вақтида келтириб турилса, объект шу йилнинг охиригача тикланиб, ҳамма қаватларда пардозлашга киришилган бўларди. Аммо ҳозирча бундай эмас. Завод коллективи апрель ойида 78 крест ва 120 ригелни етказиб бермади. Фақат бешта крест етказиб бериб, шу билан ишни тамомлашди. Иш бу ҳолда кетаверса унинг чеки, чегараси кўринмайди.

Ҳозирча қурувчилар бўлажак маъмурий ва ресторан биноларини қуриш билан банд. Бу биноларнинг қурилиш суръати яхши. Аммо меҳмонхона бош корпусини қуриш эса кўнгилдагидек эмас.

А. МИНГУЛОВ,
11-«Висотстрой» тресги, 1-қурилиш бошқармасининг техник геодезисти.

Редакцияга хат

«ЛАБИҲОВУЗ» РОҲАТИ

Сиз қадимий ва навқирон, ноеб обидаларга бой Бухорода бўлганмисиз? Агар кўрган бўлсангиз, шаҳар марказидаги Лабиҳовузни томоша қилгандирсиз. 1620 йилда қурилган бу ҳовуз. Октябрь инқилобига қадар касаллик тарқатувчи бир жой бўлган бўлса, эндиликда одамларнинг ажойиб оромгоҳига айланган.

Ҳовузнинг атрофидаги тут дарахтлари сизга тарихни ҳикоя қилиб бераётгандай! Тутнинг устидаги лайлакларчи! Улар бўйнини гоз қилиб, шаҳар жамолига мафтун бўлиб турипти. Кейинги йилларда ҳовуз атрофида ресторан, ҳовуздан қуйида эса «Роҳат» чойхонаси очилди. Агар сиз келсангиз қўли гул, ширин сухан чойхоначи Қурбоновнинг қўлидан бир пиёла чой ичинг.

Чойхона агитация ўчоғи ҳамдир. Чойхонада қизил бурчак, унда газета-журналлар, телевизор, магнитафон, қўйингки, мириқиб дам олиш учун нимаики зарур бўлса, ҳаммаси мавжуд. Чойхонада вақти-вақти билан деворий газета чиқарилиб турилади. Унда медицина, одоб-аҳлоқ ва бошқа мавзуларда ҳикматлар, қизиқарли материаллар бериб борилади.

Эргаш ТУРСУНОВ,
йўловчи.

ЭГАСИЗ БУДКА

Шаҳримиздаги Батуми кўчаси билан Уста Ширин номли кўча кесишган жойда ўрнатилган янгигина будкани бир неча ойдан бери чанг босиб ётибди. Эгасиз будканинг ойналари синиб, ўзи яроқсиз ҳолга келаяпти.

«Ташлимводторг» ходимлари бу будкани қачонгача эгасиз ҳолда ташлаб қўйишаркин?

Наҳотки, улар аҳолининг муздай газ сув, мороженое, лимонадга бўлган эҳтиёжини қондириш ҳақида ўйлашмаса?!

Н. УТЕПОВ.

✻ Босилган материалларимиз изидан

«УНУТИЛАЁТГАН ВАЪДАЛАР»

Шу сарлавҳа остида газетанинг 22 январь сонида босилган мақолада Студентлар шаҳарчасидаги транспорт қатнови масаласи кўтарилган эди.

Пассажир транспортлари ишини ривожлантириш ва координацияластириш шаҳар бошқармасидан олинган жавобда бундай дейилади: Студентлар шаҳарчаси ҳозирги кунда шаҳарнинг турли районлари билан бешта автобус, 8 троллейбус ва учта трамвай билан боғлангандир. Бинобарин бу маршрут бўйлаб қўшимча автобус чиқариш мақсадга мувофиқ эмас. Абдулла Авлоний кўчасининг узунлиги бир ярим километр бўлиб, уни турли хил шаҳар транспортлари кесиб ўтган. 27-автобус маршрути эса Чилонзор массиви аҳолисини Калинин майдонига олиб боришга хизмат қилади. Унинг йўналишини ўзгартириш мақсадга мувофиқ эмас.

«ҚАЧОНГАЧА»

сарлавҳали мақолада Чилонзордаги 11 ва 13-автобус маршрутларининг иши танқид қилинган эди.

7-автобус паркидан олинган жавобда кўрсатилишича, газетадаги фактлар тўғрилиги эътироф этилади. Парк маъмурияти ҳар иккала маршрут бўйлаб автобуслар қатновини тўла таъминлаш чорасини кўрди, йўловчиларга хизмат кўрсатиш намунали йўлга қўйилди.

Планетамиз янгиликлари

ПРЕЗИДЕНТНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

САНТЬЯГО. Чили президени Сальвадор Альенде бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида гапириб, ҳозир мамлакатда содир бўлаётган ўзгаришларни «Чили шароитларига мос келадиган революцион жараён» деб атади.—Менинг фикримча, деди у—бу жараён социализмга ўтиш учун шарт-шароит яратиб беради.

У ички реакциянинг қаршилиги тўғрисида гапириб, башарти реакцион унсурлар бу жараёнга халақит берадиган ва қўпорувчилик ишлари билан шуғулланадиган бўлса, улар қонунга мувофиқ қаттиқ жавобгарликка тортиладилар, деб огоҳлантирди.

Президент Альенде Халқ бирлиги блокининг ҳукумати парламентга бутун мамлакат манфаатларига мувофиқ келадиган бир қанча қонун лойиҳаларини тақдим этганлигини айтди. Гарчи оппозиция парламентда кўпчилик бўлса ҳам, биз бу лойиҳаларнинг маъқулланишига ишонамиз. Башарти парламент маъмурларнинг муҳим қарорлари қабул қилинишига халақит берадиган бўлса, у ҳолда бу масала хусусида халқнинг фикрини билишга тўғри келади, деб таъкидлади Сальвадор Альенде.

(ТАСС).

БУГУНГИ БОЛГАРИЯ. Плевендаги ўқув тажриба базаси фақат мамлакатдагина эмас, балки бутун Болқонярим оролидаги энг кекса ўқув-тажриба базаларидандир. Бу ерда бўлажак соҳибкорлар тайёрланади.

СУРАТДА: базада амалий машғулот пайтида.

БТА — ТАСС фотоси.

БРАЗИЛИЯ—ПАРАГВАЙ АХБОРОТИ

БУЭНОС - АЙРЕС. Бразилия ташқи ишлар министри Мариу Жипсон Барбозанинг Парагвайга қилган расмий визити тугади.

Бразилия — Парагвай қўшма ахборотидан маълум бўлишича, Бразилия билан Парагвай ўзига хос «муқаддас иттифоқ» тузиш тўғрисида аҳдлашиб олган. Бу иттифоқнинг асосий вазифаси — «терроризм билан кураш» авжини рўкач қилиб, миллий озодлик ҳаракатларини бўғиш учун ишлатиладиган бирлашган кучларни вужудга келтиришдан иборат. Ҳар иккала ҳукумат «бу соҳада биргаликда қилинадиган ҳаракатларни кучайтириб, бундай жиноятларни таг-томири билан тугатиш учун курашиш»га ваъда берди.

(ТАСС).

У ТАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари У Тан Чикагода халқаро муносабатлар масалалари билан шуғулланувчи кенгашда сўзга чиқиб, ядро қуролига эга бўлган беш давлатнинг конференциясини ўтказиш кераклигини айтди. У Тан ана шу конференцияни чақиришга даъват қилиб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съездида қилган докладида Совет Иттифоқи ядро қуролига эга бўлган ҳамма давлатларнинг ядро қуролини тарк этиши, шу мақсадда беш давлат конференциясини чақириш тарафдоридир, деб айтган сўзларини эслатиб ўтди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари Ҳинди-Хитойдаги уруш тўғрисида гапирганида бу урушни «Инсоният тарихидаги энг ваҳшиёна уруш» деб таърифлади. У Вьетнам, Лаос ва Камбоджадаги уруш ҳаракатлари ва ажнабийларнинг аралашуви кенгайиб бораётганлигини ҳам қоралади.

(ТАСС).

РИМДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ

РИМ. Космос проблемаларига бағишланган учинчи халқаро конференция бу ерда ўз ишини давом эттирмоқда. Конференцияда СССР, АҚШ, Франция, Англия, ГФР, Италия ва бошқа бир қанча мамлакатларнинг олимлари қатнашмоқда.

Совет делегациясининг раҳбари академик Б. Н. Петров Ой сатҳида узоқ вақтдан бери турли-туман экспериментларнинг кенг программасини бажараётган дунёда биринчи автомат ўзиюрар «Луноход-1» аппаратининг иш принциплари ва уни йироқдан бошқариш усули тўғрисида ахборот берди.

Конференция қатнашчилари «Луноход-1» нинг иши тўғрисидаги совет ҳужжатли фильмини зўр мароқ билан томоша қилдилар.

(ТАСС).

Социалистик мамлакатларда

БАҲОРГИ КИТОБ БАЙРАМИ

ВАРШАВА. (АПН махсус мухбири). Май ойи ўртасида бу ерда XVI Халқаро китоб ярмаркаси очилади. Бу келаси йилда ЮНЕСКОнинг ташаббуси билан байрам қилинадиган Халқаро китоб йили ва 1973 йилда бўладиган Николай Коперникнинг 500 йиллик юбилейи олдидан ўзига хос тайёргарлик босқичидир.

Польша нашриётлари буюк олимнинг юбилейига актив тайёргарлик кўришяпти. Давлат илмий нашриёти ва «Оссолинеум» олимнинг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган тадқиқотларни нашр қилади. Уларнинг баъзилари ярмаркада намойиш қилинади. Ярмакадаги экспонатларнинг ярмидан кўпроғи илмнинг турли соҳалари бўйича нашр қилинган фан ва техника адабиётларини ташкил қилади. Ярмаркага китоб нашриётларининг бир неча минг ходимлари билан бир қаторда, республиканинг ҳамма томонларидаги олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот институтлари ва илмий муассасаларнинг вакиллари ҳам боришади. Ноширлар ва олимларнинг учрашувларини ўтказиш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари беллетристика ва бадиий репродукция ишқибозлари ҳам ярмаркада ажойиб янгиликларни кўришлари мумкин. Ноталар ва пластинкалар экспозициясида поляклар билан бир қаторда Совет Иттифоқи, Болгария, Чехословакия ва Франция фирмалари ҳам иштирок этишади.

МАДАНИЯТ ВЕТЕРАНЛАРИ АСАРЛАРИ

ПРАГА. (АПН — Прагопресс). Чехословакия Коммунистик партиясининг 50 йиллик байрамига тайёргарлик доирасида республика пойтахтидаги музейлардан бирида «Прага прогрессив маданияти икки жаҳон уруши орасидаги даврда» кўргазмаси очилди. Стендларда намойиш қилинаётган асарлар Чехословакия Компартиясининг мамлакатдаги прогрессив маданият арбоблари ижодига таъсири нақадар улкан эканлигини кўрсатиб турибди. Виставкани томоша қилувчилар С. Нейман бошчилик қилган «Червен» журнали, Зденик Нейдли бошчилик қилган «Вар» журнали, Юлиус Фучик бошчилик қилган «Трибуна» журнали атрофига уюшган илғор санъат ва адабиёт арбобларининг ҳаётлари ва ижодлари билан танишадилар. Кўргазмада плакатлар, ёзувчиларнинг китоблари, Франтишек Бидл, Йозеф Хапк, Эммануил Фаммир ва бошқаларнинг картина ва ҳайкаллари кенг намойиш қилинган.

200 МЕДИЦИНА МУАССАСАСИ

УЛАН-БАТОР. (АПН мухбири). Ўтган беш йиллик мобайнида Мўғулистонда яна 200 тиббий муассаса — шифохона, поликлиника, амбулаториялар очилди. Бу иншоотларни қуриш учун давлат 60 миллион тугрик сарфлади. Эндиликда республиканинг энг олис районларидаги аҳоли ҳам таббий ёрдам оляпти.

Даволаниш муассасалари тармоғини кенгайтириш катта миқдорда малакали медицина ходимлари бўлишини талаб қилди. 1921 йилда Халқ революцияси ғалаба қилгунга қадар Мўғулистонда биронта ҳам врач йўқ эди. Эндиликда эса ҳар ўн минг аҳолига 17 врач тўғри келяпти. Уларнинг кўпчилиги Улан-Батор медицина институтида таълим олишган. Бундан ташқари, шифохона ва поликлиникаларда Совет Иттифоқидаги олий ўқув юртларини битирган мутахассислар ҳам меҳнат қилишяпти.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Лейпцигда буюк бастакор Иоган Себастьян Бахга ўрнатилган ҳайкал.

П. Рустамов фотоси.

МУСТАҲКАМЛАНАЁТГАН БИРЛИК БЕЛГИСИ ОСТИДА

БЕРЛИН. Немис халқи Совет Армияси томонидан фашистлар зулмидан озод қилинган куннинг 26 йиллиги муносабати билан Берлинда бўлиб ўтган тантанали мажлисда миллий фронт миллий кенгаши раисининг ўринбосари З. Мор сўзга чиқди.

Мажлисда у ҳозир бўлган Берлиннинг 1500 гражданига мурожаат қилиб, Европа халқларини, шу жумладан, немис халқини ҳам фашизм зулмидан озод қилиш ишида Совет армияси жангчилари билан бутун совет халқининг катта хизматларини таъкидлаб ўтди.

Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик доимо чуқурлашиб ва кенгайиб бораверади, деб таъкидлади З. Мор.

Шу муносабат билан у саноат ва фан соҳаларидаги самарали ҳамкорлик ГДР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг бешинчи беш йиллик планига доир директивалар лойиҳасида белгиланган вазифаларни бажаришда муҳим роль ўйнашини ҳам уқтириб ўтди.

Германия Демократик Республикасидаги бир қанча округларнинг марказларида ҳам шонли санага бағишланган тантанали мажлислар бўлиб ўтди.

(ТАСС).

Оммалашган сўз

МАДРАС. (АПН мухбиридан). «Рус» деган сўз Ҳиндистон жанубида тобора шуҳратли бўлиб қоляпти. Нейвели шаҳридаги (Тамилнаду штати) электростанция Ҳиндистон энергетикасининг энг йирик корхоналаридан бири ҳисобланади. Уни «рус электростанцияси» деб атайдилар. Ҳайдаробод аҳолиси ўз синтетик дори-дармонлар заводини «Рус медицина заводи» деб атади. Аркомамеда бирон кишидан пўлатни тўхтовсиз қуйиш заводи қаерда қуриляпти деб сўрасангиз у ўйланиб қолади. Агар рус сўзини қўшиб сўрасангиз ҳар қайси бола ҳам сизга йўл кўрсатиб қўяди.

Бу корхоналарни қуришда ёлғиз русларгина эмас, балки Совет Иттифоқида яшаётган бошқа миллатларнинг вакиллари ҳам қатнашди албатта. Лекин бу ерда советларнинг ишини русларники деб аташ одат бўлиб қолган.

Керала штатининг Аларам районидаги янги катта давлат уруғчилик фермаси ҳам «Рус фермаси» деб аталади. Бу ферма қўриқ ердаги 4800 гектар ерга жойлашган ва гуруч, қалампир, кокос ҳамда бошқа шу кабиларнинг энг яхши навларини етиштирадиган бўлади.

Бу йил биринчи юз гектар қўриқ ер очилади. Ҳозир шудгорлаш ишларига тайёргарлик кўриляпти. Ферманинг яхши қурилган йўллари марказий йўллар билан боғланган. Аларам дарёси ва унинг ирмоқлари орқали ўнлаб кенг ва яхши кўприклар қурилган.

«Рус машиналари» ҳам ўзини кутдириб турмади. Ғилдиракли ва ўрмаловчи 16 трактор, бульдозер, пичан йиғадиган машина, автоматик юк ортиш машинаси шийпондан жой олди, тозалайдиган, ювдирадиган ва бошқа техникалар ҳамда автоустахоналар тўла тайёр ҳолга келтирилди. Совет қишлоқ хўжалиги машиналарининг янги туркуми келиб етиши кутиляпти. Яқин вақтларда бизнинг мамлакатимиздан бу ерга мутахассислар келади. Улар маҳаллий деҳқонларга бу техниканинг кимларга қодир эканлигини кўрсатадилар.

— Совет ҳукуматининг машиналар ва мутахассислар билан ферма қуришда бизга бераётган ёрдами, — деди Керала штатининг қишлоқ хўжалиги министри Н. К. Балакришнан, — бу ферманинг энг замонавий ферма бўлиши учун гаровдир. Мен бу ферма, —деб қўшиб қўйди министр, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида бизда янги эра бошланганидан дарак беришига ишонаман.

Г. КОВАЛЕВ.

XX аср овози

Эдуардас МЕЖЕЛАЙТИС

ИНСОН

Оёғим остида — замин соққаси,
Қуёш соққаси-чи — қўлларимдадир.
Икки соққа аро: қуёш ва замин —
Соққалари аро турибман мағрур.
Конларнинг қаъридай беҳад, бесарҳат,
Беадад терандир, терандир миям.
Кончи конда кўмир қазгани каби
Мен ундан ҳар нарса қазиб оламан:
Денгизларни қийган кемаларни-ю,
Ер танобин тортган поездларни ҳам
Қушларнинг давоми — самолётларни,
Чақмоқлар авлоди — ракеталарни...
Макондир буларнинг ҳаммасига ҳам
Замин соққасидай юмалоқ бошим.
Заминда мўъжиза яратиб қўйиб,
Сўнг уни одамзод дея атаган,
Ва уни ёғдуга, нурга ғарқ этган
Қуёш соққасидир шу бошим менинг.

Менсиз не кечарди заминнинг ҳоли!
Жонсиз ва серажин соққа эди у,
Бепоён коинот ичра дарбадар.
Ойнага боққандай ойга боқди-ю,
Кўрди бадбашара,
Совуқ аксини.
Замин —
Соғинчидан яратди мени.
Ғусса онларида эса,
Мана бу
Ўзи ва қуёшнинг соққаси каби,
Бир бош соққасини ҳадя этди у,
Энди мўъжазгина бошим соққаси,
Ўтиб кетди Замин соққасидан ҳам.
Замин идрокимга этди итоат,
Мен уни латофат, кўркка ўрадим,
Қачонлардир мени яратганди у,
Мен уни янгилаб, яхшироқ қилиб,

Нозаниироқ қилиб қайта яратдим.
Қачон шундай гўзал бўлган эди у!
Оёғим остида — замин соққаси,
Қуёш соққасичи, қўлларимдадир.
Улар ўртасида бир кўприкман мен:
Мен орқали
Қуёш заминга тушар,
Замин қуёш сари кўтарилади.
Бу оламда менинг қўлимдан чиққан,
Қўлим сайқал берган нимаики бор,
Айланар теграмда чархпалак бўлиб.
Шаҳарлар айланар менинг теграмда,
Айланар майдонлар, уйлар, кўчалар.
Бели қарсиллаган кўприклар ўтар,
Тракторлар ўтар, дастгоҳлар ўтар,
Самолётлар ўтар менинг теграмдан,
Ўтади теграмдан ракеталар ҳам...
Шундай турибман мен;
Келишган, доно,
Бақувват, елкадор,
Чайир ва мағрур.
Қуёшга бўйимни чўзиб бемалол,
Тарқатаман унинг табассумини:
Шарққа, Ғарбга,
Шимол, Жанубга.
Шундай турибман мен:
Инсон,
Коммунист.

Машраб Бобоев таржимаси.

Маҳдум МАХОВУДДИН

ҳинд шоири.

ДАВР ТАҚОЗОСИ

Яқинлашар,
Яқинлашар,
Яқинлашар.
Бўғилган садо,
Зулмат ичра
янграган сас,
Кимнингдир қадами
ва овози,
Гўё порох аро
ётган учқун,
Қичқириқ ва хитоб
акс-садоси,
Тебранар
қора тўлқин каби...
Эшитилар,
Эшитилар,
Эшитилар.
Қаср узра,
сарой узра,
Қоронғилик аро,
зулмат аро,
Олтин гулчамбар
узра,
Ларзага келган
давлат узра,
Миллионлар
такрорлаган,
Чақмоқ каби
янграган сўз:
«Йўқ!»
Кенгаяр,
Кенгаяр,
Кенгаяр,
Баҳор шамоли,
Янграган
эркин ҳаёт,
Ҳилпираган
олов байроқ,
Ёрилган
сарой деворлари,
Умид,
ҳақиқат шамоли,
Ва қувонч
ғалабаси,
Қўзғалар,
Қўзғалар,
Қўзғалар,
Адолат кемасида,
Мағрур сузувчи,
Ботирлардан
ҳаёт олувчи,
Қулларга
бахт улашувчи,
Енгилмас,
Қуёшга чақирган,
Бизнинг
келажагимиз!
Яқинлашар,
Яқинлашар,
Яқинлашар,
Русчадан

А. Носиров
таржимаси.

● Жаҳон прогрессив адабиётидан

ДАЛЛОЛ

ҲИКОЯ

БАЪЗИЛАР Абдул Таввобнинг қисиниб-қимтиниб, қўрқа-писа бозорга яқинлашганини, эҳтиёткорлик билан бозор оралаб савдолашаётганини, чеҳрасида умидсизлик акс этиб турганини кўрган эдилар. Лекин... Унинг хурсанд, ғайрати жўш урган ҳолда, сотиб олган янги эшагини баланд овозда дағал сўзлар айтиб, эгилувчан, аммо пишиқ хивчин билан ҳайдаб кетаётганини, ён-атрофига ғолибларга хос кибри-ҳаво билан қараётганини кўпчилик кўрмади.

Лекин... уни керакли одамлар кўришди.

Нуъмонийнинг шарм-ҳаёсиз наслидан бўлган ака-укалар уни кўз остига олдилар. Бозорга келиб кетаётган ўнларча кишилар орасидан фақат уни танладилар.

Улардан бири ўзини четга олди, иккинчиси эса, Абдул Таввобга яқинлашиб, жиддийлик билан сўради:

— Буни қанчага сотиб олдинг?

Абдул Таввоб кўзларини катта-катта очиб, унга тикилди:

— Қанчага арзийди?

Нуъмоний эшакка яқинлашиб чаққон ва тажрибали қўллари билан унинг аъзои баданини синчиклаб кўра бошлади. Абдул Таввоб юраги дукиллаганча, савдода ютдимми, ютқаздимми деб ўйлаб, йўловчининг жавобини сабрсизлик билан кутарди.

Нуъмоний деди:

— Яхши, оёқлари бақувват... хўш, баҳоси қанча? Тишлари бутун, мустаҳкам. Думи... йўқ, йўқ, жуда соз. Буюрсин... Бели бақувват... Баҳоси қанча?

Абдул Таввобнинг бўйин томирлари бўртиб чиқди ва сабрсизлик билан сўради:

— Қанчага арзийди? Хўш, ўзинг қанчага олардинг уни?

— Ўн икки жинайхга.*

— Ҳой болакай, ўн иккинг нимаси? Бу бугунги бозордаги эшакларнинг энг сараси-ку. 18 га арзийди. Гапни чалғитмасдан, тўғри баҳола. Ўн тўртми?

Абдул Таввобнинг бўйин томирлари янада бўртиб чиқди. Сабрсизлиги ошди.

— Нима? Ростдан ўн тўртга арзийдими?

— Арзийди. Назаримда шундай ҳм, йўқ, йўқ, жуда яхши. Қани яна бир кўрайчи... Роппа-роса ўн тўртга арзийди.

Унинг чеҳраси ёришиб, кўзлари мулойимлашди.

— Ўзим ҳам шундай деб ўйлагандим. Лекин уни ўн учга олдим.

— Қойил. Муборак бўлсин. Яна бир жинайх ҳам ишлаб қолдим, дегин. Оббо сен ей, —деди Нуъмоний.

— Унчалик эмас. Мен ҳам айтдимку, роппа-роса ўн тўртга арзийди, деб. Хўп, хайр.

У шундай деб, эшагига мина бошлаган эди, Нуъмоний дарҳол тўхтатди-да, уялтира бошлади.

— Ия, нега энди... «хўп, хайр» бўларкан. Тўппа-тузук одамнинг шундай дейиши уят.

Абдул Таввоб жуда таажжубланиб, унга юзланди.

— Бирор гап бўлдими?

— Бахтингни берсин! Энди бир ками, орқангдан эргашиб юришим қолганди. Ҳаққимни бер.

— Ҳой, жин ургур, қандай ҳаққингни?

— Даллоллик ҳақи. Ахир, эшакни сенга кўриб берган мен эмасми? Ёки, ҳаққимни еб кетаман, деб ўйлаяпсанми?

Абдул Таввоб кафтини-кафтига уриб, ўтган-кетганлардан ёнини олишларини сўрагандек, атрофга қаради.

Нуъмоний авжига чиқди:

— Жуда қизиқ иш бўлаяпти. Сен менинг ҳаққимни еб кетмоқчисан, шундайми? Ҳой одамлар, менинг ҳаққимни...

У шундай деб Абдул Таввобнинг ёқасига ёпишди... Шу паҳзада, айни зарур пайтида Нуъмонийнинг акаси пайдо бўлди.

— Ҳой яхшилар, оллоҳ бандалари! Нима гап ўзи? Эй-й, оллоҳ бандалари— эй... Шу ерда чорак соатдан бери жанжаллашасизлар-а. Бугун қандай иш юришмаган, қора кун экан-а. Нима гап бўлди ўзи?

«Даллол» шошиб-пишиб, уни ёрдамга чақирди.

— Бу ерга кел. Шоҳид бўл. Сенинг ҳимоянг керак. Мана бу ювуқсизни қара. Эшак олаётганда даллоллик қилдим. Энди эса ҳаққимни еб кетмоқчи.

— Сен на сотгансан, на олгансан. Ўртада холисона туриб, даллоллик қилгансан. Худо ҳақи,жуда қизиқ бўлибтику.

— Мен сен учун эшакни кўриб баҳоладимми?

— Тўғри-ку, лекин...

Учинчиси унинг оғзидан гапини юлиб олди.

— Жуда яхши. Ундай бўлса, даллоллик ҳақини тўлашинг лозим. Ҳақиқатда ҳам шундай бўлиши керак эмасми?

— Сен бўлган воқеани эшитмасдан ҳукм чиқараверасанми?

— Ҳой, яхши одам, оллоҳдан қўрқ! Бирор воқеа бўлган бўлса, бундан бир соат илгари бўлган. Уни қўявер..

Воқеага бироз, шунда ҳам юзакигина тушунган йўловчилар низони бартараф этиш учун жон дили билан жанжалга аралашадилар... Жанжалнинг асл сабабини суриштириш ва икки томоннинг ҳамда гувоҳлар гапини тинглаш ва шундан сўнг барча учун одил, тушунарли ҳукм чиқаришга бир кун етмасди. Шу сабабли, тўпланганлардан бири Абдул Таввобга буйруқ оҳангида деди:

— Ўн қирш** бериб юбор.

— Йўқ, йўқ, — деди «даллол» — худо ҳақи, бунга рози бўлмайман. Ўн қирш эмиш-а?! Бу эшакни ўн уч жинайхга сотиб олди. Шундан ҳеч бўлмаса эллик қирш берсин. Ҳукм адолатли бўлсин.. Ҳой одамлар, менинг ҳаққим...

* * *

Абдул Таввоб қишлоғи томон йўлда давом этаркан, одамларнинг гапига кириб, сохта даллолга эллик қирш тўлаганлигидан аччиқланарди, Бироқ, қишлоғига қадам қўяркан, ўзи томон пешвоз келаётган одамларнинг эшакка ҳавас билан қараётганларини, ўзи савдода ютқизмаганлигини, ҳамда ҳамқишлоқларининг бараварига ва алоҳида алоҳида табриклаётганликларини кўриб, бутун борлиги шоду-хуррамлик билан чулғанди.

— Даллол баҳосини ўн тўрт деди. Мен бўлсам ўн ўчга олдим. Бундан ташқари даллолни ҳам бопладим. Беш тангадан ортиқ бермадим!

Унинг кўзлари хурсандчиликдан ўйнаб кетди-ю, ҳар бир сўзини ўйлаб гапира бошлади.

Ҳамқишлоқлари ҳам ўз навбатида эшакнинг оёғини ўлчашар, оғзини очиб кўришар... ва ниҳоят уни шапатилаб уриб, дердилар:

— Яхши, жуда яхши. Баҳосига арзийди... Буюрсин. Даллолга беш танга бериб, уни ҳам боплабсан.

Ал—Фарийд ФАРАЖ
(Миср).

Арабчадан А. Шомирзаев таржимаси.

* Миср пул бирлиги, Бир жинайх — 2 сўм 7 тийинга тенг.

** Қирш—Миср пул бирлиги. Жинайхнинг юздан бири.

Исом Ҳаммад

Прогрессив араб шоирлари ижодида мустақиллик, озодлик, тинчлик мотивлари асосий ўринни эгаллайди. 30-йилларда адабиётга кириб келган иорданиялик Исом Ҳаммад ижоди бунга ёрқин мисол бўла олади. Бу прогрессив шоир ижодида халқнинг орзу-умидлари, озодлик, мустақиллик йўлидаги курашлари ўз аксини топган.

ТАБИАТНИНГ ШОИРГА ДЕГАНИ

Мени қўйгил, тоқат бўлди тоқ,
Ортиқ мақтов қўшиқларинг ҳам —
Энди ёқмас, уларда мудроқ,
Ойнинг нури куйланар ҳар дам,
«Ва ноз билан оқар жилғалар»...
Жонга тегди бундай мисралар,
Сенда йўқдир завқланмоққа ҳад,
Жилва қилса минг-минг юлдузлар.
Умид билан боқаркан беҳад,
Алам тўла қасоскор кўзлар,

Ҳаддинг йўқдир қушлар наъмасин,
Сукут ичра тингламоққа ҳам.
Токи туннинг қора чодрасин,
Йиртар ингроқ очлик билан ғам.
Эрк учқуни, умид ғунчаси,
Шод кўзлару ва қалб беҳасад!
Сизларсиз ҳеч зумрад жилғаси,
Беролмайди қалбимга мадад,
Яратган сен, эй оқил идрок,
Улғайтирдинг эй, кўҳна дунё,
Ардоғингдан баҳра олди хок,
Чирой қўшди ҳусnимга фаллоҳ.
Кун тиғида бўлиб жизғинак,
Ток зангидан яратди шароб.
Уруғ сочар тинмайин андак,
Деҳқон бағрим узра беҳисоб...
Мени қўйгил, тоқат бўлди тоқ,
Мақтовларинг қилақолгин бас.
Бу кун ўлка сенгадир муштоқ,
Кел, ҳаётни куйла ҳар нафас.
Умид бўл-у одамларга ҳам,
Порла тонглар юлдуз сингари.
Қалбинг билан чорлагил бу дам,
Қардошларинг эзгулик сари.

Ёдгор Обидов таржимаси.

АБДУЛВАҲОБ АЛ-БАЁТИЙ

Абдулваҳоб ал-Баётий Ироқнинг машҳур шоирларидан бири. У ўз шеърларида озодлик, эрк, халқлар ўртасидаги биродарлик, бахт-саодат тўғрисида куйлайди. Унинг бир неча тўпламлари рус ва ўзбек тилларида босилиб чиққан.

ҚЎШИҚ

Кўзларингга боқиб куч олгум, Ватан!
Қалбимда ўт ёнар, қўлимда қилич.
Темир ариларга келтиргум қирон,
Гулзоринг устида уча олмас ҳеч.
Мана, кўкка қараб кўриб турибман,
Уфқ қонга бўялган мисоли алвон.
Халқни қўшиқ айтиб, тез уйғотурман:

— Қаранг, тонг ёришар, ажойиб бир тонг,
Қаранг ловуллайди уфқ алвон ранг,
Қаранг, кулба узра тонг ёришмоқда,
Худди қадимгидек уфқ шуъласи ол.
Нерон давридаги Римдек ёнмоқда,
Муҳаббатнинг сирли оташи мисол.
Исо сиймосига ёғилган нурдек,
Қўшиғим булутлар ортидан янграр.
Атрофимда эса тоғлар девордек,
Лекин қўлимда шай қуролим турар.
Бўрону, довуллар ўчитмас асло,
Зарур бўлса бошим кунда-да ҳар дам-
Юртга садоқатим тирик доимо,
Ўлсам, дўстлар уни сақлар мустаҳкам.
О, Ватаним, бўлгин мардлар бошчиси.
Қул бўлганинг етар, бел боғла маҳкам,
Энди қул эмассан, эру курашчи.

Б. Исроил таржимаси.

Лотин Америкаси мамлакатларининг меҳнаткашлари ва прогрессив зиёлилари Америка империализми ва маҳаллий буржуазияга қарши озодлик кураши олиб бормоқда. Мана бу суратда панамалик прогрессив журналистлар акс этган. Улар СССР бўйлаб қилган сафарларида Тошкентда ҳам бўлдилар.

М. Нуриддинов фотолари.

МУХРАН МАЧАВАРИАНИ

Грузия.

Мухран Мачаварияни етти шеърий тўплам муаллифидир. У ўзининг «Сенсиз ҳаёт йўқ» номли тўплами учун Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ студент ва ёшлар фестивалида диплом ва кумуш медаль билан тақдирланган.

Унинг шеърлари ўзбек тилида биринчи марта эълон қилинмоқда.

КЕЛ, ЧОПИШАЙЛИК

Қани кел, чопдик!
Қани чопайлик!
Неча ой, йиллар чопмадик бирга.
Тезроқ чопайлик қумли соҳилга.
Нега турибсан шамол, бир ерда?!
Бу — мен сарпойчанг, дардли, мулойим...
Намхуш туманда ялтирар майса...
Аввал биз бирга чопардик доим,
Наҳот Мухранни унутиб қўйсанг?!
«Қандай яшадинг?» — дейсанми?
Оддий.
Оддий кишилар сингари оддий..
Ҳамроҳ бўлиб гоҳ муҳтожлик, йўқлик,
Гоҳ бечоралик, гоҳида тўқлик..
Бу ҳақда бошқа пайт...
Қўй — унутайлик.
Қани кел, чопдик!
Қани чопайлик!

ДЕНГИЗ

Кўкка сапчиб вазмин, улуғвор,
Денгиз узра юлқинар тўлқин.
Зангорлиги йўқолиб, минг бор —
Ортга қайтар сарғайиб... тун-кун.
Қайтса ҳамки тусин йўқотиб,
Қумли кўксин тираб қирғоққа.
Ўзин қайта денгизга отиб,
Шўнғиб кетар чуқурлик ёққа.
Яна бир дам осойиш чўкар,
Зангори, теп-текис сукунат..
Бирдан, тағин денгизни қучар,
Тўлқинларки, фидойи.., тирбанд.
Тағин қатнов —бери ва нари,
Боз турғунлик... қонуний талқин.
Менга аён буларнинг бари,
Унсиз ортга қайтаман тағин...

Отаёр таржимаси.

ОТТО РЕНЭ КАСТИЛЬО

(1936—1967)

Гватемала шоири, миллий-озодлик кураши қатнашчиси Отто Ренэ Кастильо 17 ёшидан бошлаб матбуотда кўрина бошланган. У 12 та шеърлар тўпламининг муаллифидир. Шоирнинг ижоди бир неча марта конкурсларда, жумладан, 1957 йили Москвада ўтказилган халқаро ёшлар фестивалида юксак баҳоланган.

У эркин фикрлари учун 1965 йилда қамалди, кейин партизанларга қўшилиб кетгани учун ҳарбий кучлар томонидан ўлдирилди.

Унинг сўнгги «Ватаним, йўлга шайланяпмиз» тўпламидан олинган бир неча шеърлари «Иностранная литература» журналининг 1969 йил февраль сонида босилиб чиқди.

Табассуминг кўрмадим

Эй, менинг буғдойранг
Ватаним,
Салгина бўлса-да, кўзга
ташланар,
Табассуминг кўрмадим.
Нақадар оғир

Аммо
Ҳақиқат бу.
Эслай олмайман
Сенинг кулгуларингни,
Сенинг юзларингни,
Қарашларингни.

Қачон сен-ла учрашмай—
Кўзларингда ёш.
Қора мағиз ватаним,
Шундай —
Мен ҳеч эшитмадим
Сенинг кулгунгни.
Баданларим қаримоқда,
Юрагимда ажинлар
Кўпаймоқда кун сари.
Сенинг эса
Кўзларингда ҳаттоки
Қараш учун мажол йўқ.
Инъом этмас мен учун
Ёшдан бўлак
Ҳеч нарса.
Тасаввур қил, қандай
фожиа:
Севган ватанинг
Кулолмаса мутлақо,
У чорасиз, ҳар дамда
Фақат зарбалар кутса
Лаънат қоронғусидан.
Қорамағиз ватаним,

Кулгудан бошқа
Талаб этмам
Ҳеч нарса сендан.
Ахир она ўғлига
Бирор марта кулиб
боқмаса,
Қандай чидай олсин у
Кўз ёшларга
бир умр?!
Эй, буғдойранг ватаним,
Табассуминг кўрарман
Қачондир бир кун,
Шундай куннинг келишига
Комилдир ишончим.
Ана шундай онлар учун,
Ана шундай онлар ҳаққи,
Қанчалаб ўлимларга,
Қанчалаб,
қанчалаб,
Азобларга қарши
Курашсанг — арзир!

Қ. Кенжабоев таржимаси.

Тошкентда кўпгина қардош социалистик ва дўст мамлакатларнинг адабиёт ва санъат ўн кунликлари ўтказилди.

СУРАТЛАРДА: Мўғулистон Халқ Республикасининг бир группа ёзувчи ва санъаткорлари Тошкентга келган куни олинган расм.

ТАМИКИ ХАРА

Тамики Хара Японияның машҳур шоири. У Хиросима даҳшатини ўз бошидан кечирган. Иккинчи жаҳон урушидан кейин унинг атом даҳшатлари ҳақидаги «Ёзги гул» повести ва «Тамики Харанинг шеърлар китоби» тўпламлари босилиб чиқди.

Тамики Хара 1951 йилда фожиали равишда ҳалок бўлган.

(«Атом манзаралари» туркумидан)

Бу—инсон

Бу — инсон
Қаранг, қандай ўзгариб кетган,
Бошидан кечириб атом
даҳшатин!
Шишиб кетган, қўрқинчли
бадани,
Эркакми, аёлми,— ажратиб
бўлмас,
О—о! Мислсиз ҳайқириқ учар
лабидан,
Дабдала қилинган, лат еган
Яллиғланган юзидан:
Қутқаринг!— дея...
Зўрға — зўрға эшитилар овози...
Бу —.. Бу... инсон!
Инсоннинг чеҳраси.

Сув беринг!

Сув беринг! Сув беринг!
Сувга қондиринг!..
Оҳ, тезроқ ўла қолсайдим —
Ёрдам беринг! Ёрдам беринг!
Сув!
Сув!
Ёрдам бе-ри-нг!!
Оо-о! Оо-о!
Осмон йиқилмоқда,
Кўчалар кўринмас,
Дарё-чи, гувиллар.
Оо-о!.. Оо-о!.
Кўзларда ёлқин кўринмас
Лабларни аланга ёндирар.
Сув!.. Сув!!. Сув!!!—
Эшитилар, инсон ноласи..
Бадани қорайган оломон,
Оловли дарёдан ўтаркан —
Гоҳ югурар, эмаклаб борар..
Сув!.. Сув!!. Сув!!!

Ш. Туроб таржималари.

ИНСОН ОДОБИ БИЛАН

Инсон хулқ-атвори ниҳоятда мураккаб нарса. Жамоат ўртасида ўзини тута билиш эса хулқ-атворнинг энг ноёб фазилатларидан бири бўлиб, бунга катта-кичик амал қилиши шарт.

Биз бу мақолада ёшларимиз ҳақида, уларнинг жамоат ўртасида ўзларини қандай тутиб юришлари ҳақида қисқача тўхтаб ўтмоқчимиз.

Ҳар бир ёшнинг хулқ-одоби ота-онанинг бола тарбиясига қандай қарашидан бошланади. Ота-она фарзандининг хулқ-атворига, одоб нормаларига риоя қилишини доимий кузатиб бориши, йўл-йўриқ кўрсатиб туриши керак. Бунинг учун ота-онанинг ўзи шахсан намуна бўлиши лозим. Зотан, ота-она болага ахлоқ ҳақида узундан-узоқ гапирсаю, ўзи амалда унинг тескарисини қилса, ўгит-насиҳатлари кор қилмайди.

Шуни айтиш керакки, кишининг одоб-ахлоқи қай даражада эканлиги унинг ташқи қиёфасида — кийинишида, ўзини ёқимли тутишида, ҳатти-ҳаракатида яққол сезилади.

Кийиниш — маданиятнинг бир кўриниши. Киши ўзининг ёшига мослаб кийиниши лозим. Агар ишга, ўқишга ёки бирор юмуш билан кўчага чиқилганда одатдагидек, кийимлар улуғ сифат, содда, аммо тоза ювилган, дазмолланган, тугмалари тушмаган ҳолда бўлиши керак.

Мисол учун, бирор кеча ёки меҳмондорчиликка таклиф этилдингиз. Бу вақтда киши ўзини қандай тутиши ва қай тарзда кийиниши мумкин? Бу, шунинг учун муҳимки, халқимизга меҳмондўстлик ва одамшинавандалик қадимий анъана. Шунинг учун таклиф қилинган жойнинг шароити, қандай йиғилиш, йиғилишга қандай меҳмонлар тўпланиши мумкинлигини ҳисобга олиш керак. Ёши ва мавқеига қарамай, ранг-баранг кийимларни кийиб келса, албатта чиройли бўлмайди. Шунинг учун кийинганда, бош кийимдан то пойафзалгача эътибор бериш талаб этилади.

Киши кийимининг янги-эскилигидан қатъий назар, мос ва ярашганлиги, озодалиги, тартиблиги билан белгиланади. Янги кийим бўлса-ю, доғ, ғижим, тугмалари тушган бўлса, ундан озода ва тартибли эски кийим афзал.

Чиройли хулқ ҳаммага керак

Ота-она ва тарбиячилар болаларни ёшликдан бошлаб қоматни тўғри тутишга, букчайиб юрмасликка, кўчада юрганда, ҳа деб орқага ва атрофга аланглайвермасликка, қаттиқ гапирмасликка, ўринсиз ҳиринглаб ёки қаҳ-қаҳа отиб кулмасликка, ёндаги шеригига осилавермасликка, ўзининг бирор нарсасини, соатини, тўғноғичини, сочини, тугмасини, панжаларини ўйнайвермасликка, кўзини қисиш, афтини, қошини учирмасликка ёки бошқа қилиқлар қилмасликка, ҳа деб кўзгуга қарайвермасликка одатлантиришлари керак.

Буни сезгирлик билан кузатиб бориш ва вақтида бу бемаъни одатдан сақлаб қолиш ҳар бир тарбиячининг вазифаси... Буни тушунтирганда болага қаттиқ тегиб қўйишдан сақланиш унинг хунук қилиқлигини моҳирлик билан тушунтириш талаб қилинади.

Олайлик, ўқишга ёки ишга кетаяпсиз. Йўлингиз олис. Трамвай ёки троллейбусга чиқасиз. Билет олиб, бўш ўриндиққа ўтирдингиз, дейлик. Кейинги бекатда сиздан, балки ҳамма йўловчилардан ҳам ёш йигит ёки қиз чиқиб олдингизга ўтирди. Билет олмоқчи. Касса ундан узоқда. Шу пайт, ўзидан катталарни безовта қилиб, билет олиб беришга—ишга буюради. Баъзан ўша одобсизга ўриндан туриб бориб, билет олиб келиб берасиз. Аммо, у пинагини бузмай, ўтира беради. Ҳатто, миннатдорчилик ҳам билдирмайди.

Ўрни келганда, жой бўшатиш ҳақида ҳам сўзлаб ўтилса ёмон бўлмайди. Хусусан, баъзи студент ёшлар (кўпроқ қизлар) катта папкаларини бўш ўриндиққа қўйиб, ўзлари ҳам ўтирмайдилар, ўтирувчини ҳам йўлатмайдилар ёки конспектларини ўқиб, ҳеч нарса кўрмагандек бўлиб кета берадилар. Тепаларида мўлтиллаб турган нуроний отахон-онахонларимизни «пайқамайдилар». Гарчи бундай ёшлар бармоқ билан санарли бўлса ҳам, ҳарқалай топилади. Улар оғзиларида папирос, қора кўзойнак таққан, ёз кунлари бўлса кўйлак ёқалари қорнигача очиқ, ёқалари вайрон ҳолда трамвай ва автобус бўш бўлса ҳам эшикка оёқ-қўлларини тираб, ёпмай келадилар. Йўловчилар уларни тартибга чақирса, қўполлик қиладилар. Ҳайдовчи транспортни тўхтатиб, ичкарига киритмагунча шундай сурбетлик билан тура берадилар.

Жамоат жойларининг энг нозиклари кино, театр ва сафарлардир. Хусусан, баъзи кишилар «қиттак» қилиб олиб, кино кўргани кирадилар. Ана кўринг томошани! Саҳнадаги ёки картинадаги воқеаларга бефарқ қарамайдилар, яхши кузатадилар, лекин воқеа ёки айрим образларнинг ҳатти-ҳаракати ёки гўзаллиги уларнинг «ичини тошириб», бақириб юборадилар. Бу билан томошабинларни нафратлантирадилар.

Саёҳатга чиққанда, коллектив билан бирга бўлиш, йўл бошловчига бўйинсуниш, коллективдан ажралиб, танҳо кезиш одобдан эмас. Бирга бориб, бирга келиш керак. Ярим йўлдан қайтиш, ажралиб кетиш худбинлик белгисидир.

Фарзандларимизнинг яхши кишилар бўлиб етишишини истар эканмиз, ҳар бир ота-онанинг ва тарбиячининг бурчи уни юксак дидли, одобли, ахлоқли, юриш-туришда, жамоатчилик ўртасида ўзини тута билиш руҳида тарбиялашдир. Уларни каттага ҳурмат, кичикка шафқат, ота-онага чексиз меҳрибонлик қилишга одатлантирайлик. Бундай ўғил-қизлар элга манзур бўлади, ота-она қаддини букмайди.

Одобли бола — оламга манзур, дейдилар. Кўриниб турибдики, биз юқорида айтиб ўтган фикрларимизни бажариш учун киши унчалик заҳмат чекмайди. Махсус тайёргарчилик талаб қилмайди, бунинг учун махсус мактаб ҳам керак эмас. Бу ҳар ким ҳам бажарса бўладиган, уддасидан чиқадиган одоб нормаларидир.

Ҳ. ШАҲОБИДДИНОВ,
педагог.

● *Биласизми?*

Автомобиль тарихидан

1769 йил

Француз инженери Николай Кюнью ҳозирги замон автомобилининг прототипи — буғ аравачасини биринчи бўлиб ихтиро қилди. Кюнью ихтиро қилган икки от кучига эга бўлган машинани юргизиш осон бўлмади: унга 1 тонна сув ва ёқилғи ишлатилар эди. Кунлардан бирида буғ машинасининг тезлиги соатига 4 километр бўлишига қарамай, Кюнью уни бошқара олмади. Машина ниҳоят тез қайрилиб, унинг буғ қозони ёрилиб кетди. Ўша вақтда бу воқеани кўрган кишиларнинг айтишига қараганда, машинанинг портлаши «бутун Парижга эшитилгандай бўлди». Полиция ҳавфли экипажни қамоққа олиш ҳақида қарор чиқарди.

1899 йил

Тарихда биринчи марта автомобиль соатига юз километрлик йўлни босиб ўтди. Эҳтимол, сиз бу автомобилнинг двигатели бензин билан ишлайди деб ўйлайсиз? Мутлақо ундай эмас! Кўринишдан ғилдиракка ўрнатилган замбарак ўқини эслатувчи автомобиль аккумулятордан қувват оларди. Афсуски, бу муваффақият автотранспортнинг ривожланиши йўлида ижобий таъсир қилмади. Чунки, ҳар бир 60—80 километр йўл босилиб ўтгач, аккумуляторга қайтадан қувват беришга тўғри келарди.

1970 йил

Чет эл ахборот агентликларининг хабарига кўра, кўпгина автомобиль фирмалари буғ автомобилларини ниҳоят тез суръатлар билан ривожлантирмоқда.

Жор Жтоун университетида ихтиро қилинган буғ автомобили оддий автомобилдан мутлақо фарқ қилмайди ва соатига 150 миль тезлик билан юриши мумкин. «Буғ машина» махсус занжир педали ва передача қутисига эга эмас. У ҳавони газ билан тўлдирмайди. Ҳар беш юз милдан сўнг, машина двигателига 40 литрга яқин сув қуйиш керак. Илмий-тадқиқот институтининг ходими доктор Роберт Эйерс буғ машинасининг ихтиро қилиниши «тарихий техника ютуғи», деб тасвирлади.

1971 йил

Конструкторлар тобора электр автомобилига катта эътибор бериб, унинг келажаги порлоқ деб айтишмоқда. Чиндан ҳам, электромобиль атмосферани бузмайди. Бу эса жуда катта аҳамиятга эга бўлиб, шаҳарларни тобора ўсиб келаётган тўпалондан қутқаради. Япония, АҚШ, Ғарбий Германияда электромобиль ихтиро қилиш йўлида самарали иш олиб борилмоқда. Ҳозир Москвада иккита электр микроавтобус ҳаракат қилмоқда.

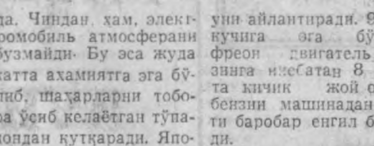

* * *

Кўриниб турибдики, сўнгги юз йиллик мобайнида инсоният деярлик бирон бир янгилик ихтиро қилмади. Бунинг учун энг сўнгги маълумотларни ҳавола қиламиз: бир япон инженери янги гидравлик двигателни таклиф қилди. Маълумки, барча суюқликлар иссиқликдан кенгаяди. Шундай экан суюқ фреон шестерняларига қуйилиб, ички босим кучи билан уни айлантиради. 90 от кучига эга бўлган фреон двигатель бензинга нисбатан 8 марта кичик жой олиб, бензин машинадан олти баробар енгил бўлади.

ҚОТИЛ ШОФЕР

Ҳар ким ўз касбининг устаси бўлиши керак. Бу гап айниқса шоферларга тааллуқлидир.

Лекин Неъматилла Хабибуллаев шоферликка «хол» қўйди. У республика соғлиқни сақлаш министрлиги марказий дорихона омборида ишлайди. Шофер ПАЗ—651 56—66 ТНД машинасини Парвариш кўчасида елдек учириб борарди. У кўча қоидаларини назарписанд қилмасди. Шунда кутилмаганда кўча ўртасида уч ёшли Ё. исмли болани босиб нобуд қилди.

Кўнгилсиз воқеа содир бўлгач, шофер дарров машинани тўхтатиб, гўдакнинг тақдири ҳақида қайғуриши, уни шифохонага олиб бориши керак эди. Неъматулла аблаҳлик қилди. Машинани ўқдек учириб «қуён» бўлди. Лекин бузоқнинг югургани сомонхонагача деганларидек, номард Неъматулла барибир қўлга тушди. Синчков инспекторлар ғарам орасида нинани излагандек ҳаракат қилдилар. Минг-минглаб машиналар кўздан кечирилгач, жиноятчи ва унинг машинаси топилди.

Энди қотил шофер халқ суди олдида одамларга қайси юз билан қараркан!

Х. САИДОВ,
автоинспектор, милиция лейтенанти.

ҚЎШИҚ ЯНГРАЙДИ

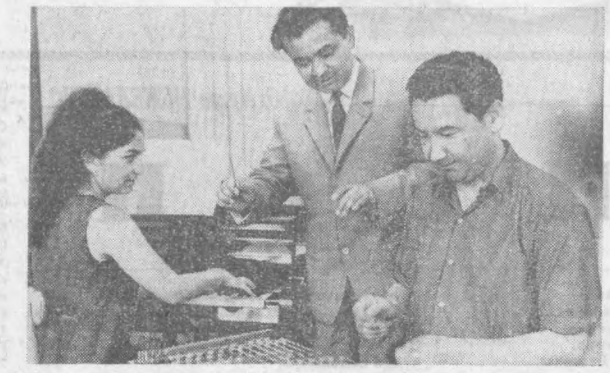

Тошкент Давлат консерваторияси Ўрта Осиё республикаларига санъаткор кадрлар етказиб бераётган йирик олий ўқув юртларидан бири. Бир ой муқаддам консерваторияда навбатдаги кадрлар чиқариш маросими бўлди. Ҳозир консерваториянинг халқ чолғу, дирижёрлик ва бошқа факультетларида юзлаб студентлар таълим олмоқда.

СУРАТЛАРДА: вокаль факультети тайёрлов группасининг хушовоз студенти Шоҳида Тўхтабоева (чапда) янги қўшиқни ижро этмоқда. Халқ чолғу асбоблари факультети профессори вазифасини ижро этувчи Аҳмад Одилов концертмейстер Маргарита Григорянс ва учинчи курс студенти Собир Тоҳиров билан машғулот ўтказяпти.

М. Нуриддинов фотолари.

Ажойиботлар

Куй... ўсимликларни даволайди

Бир музикашунос ҳар хил куйлар чалиб, касалланган нилуфарни даволади... Ишонмайсизми?

Боғбонларнинг халқаро конгрессида ҳиндистонлик олим, ботаника фанлари доктори, файласуф Паная шу ҳақда ахборот берди. Тажрибада шоли ва тамаки ўсимликлари музикани жуда «ёқтириши» аниқланди. Ультра товушлар ўсимликларга ўстирувчи моддадек таъсир қилар экан.

Редактор.
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
12, 13 МАЙ КЕЧ СОАТ 8 ДА
КАТТА КОНЦЕРТ
ҚАТНАШАДИЛАР:

Узбекистон ССР халқ артистлари: МУҲАММАДЖОН МИРЗАЕВ, ҚУНДУЗ МИРКАРИМОВА;

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ОЛМАХОН ХАЙИТОВА, ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ;

Узбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари: Одил КАМОЛХУЖАЕВ, Дилбар ФАЕЗОВА;

Солистлар: Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Ойхон ЁҚУБОВА, Хайриддин ФАЕЗОВ, Жуманазар БОЙЖОНОВ, Римма РИХСИЕВА.

УЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Зайтуна ТОЖИБОЕВА олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11|V да **Севилия сартароши**, 12|V да **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11|V да **Мирзо Улуғбек**, 12|V да **Мария Стюарт.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12|V да **Менинг жаннатим**, 13|V да **Севишганлар ҳиёбони.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 11|V да **Беш кунлик куёв.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Биз — лўлилармиз» Москва лўлилар коллективининг ҳайрлашув гастроллари.**

КИНО

10, 11 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Денгиз қўшиғи — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 12, 1, 5, кеч 6, 7 ва 9да).

Ой бориб, омон қайт — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «КЎКЧА» (ўзбек тилида, кундуз соат 11, 1, 3, 5, кеч 7 ва 8.45 минутда).

Кунгабоқар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳамроз (2 серия) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 2.40 ва кеч 8.30 минутларда), «МОСКВА» (кеч соат 8.40минутда).

Салом Мария! (2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 9 да), «СПУТНИК» (кундуз соат 2, 3, кеч 8 да). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 8 да).

Директор (2 серия) — «ВОСТОК» (эрталаб соат 10, кундуз 1, 4, кеч 7 ва 8.45 минутда).

Асунта, бехато от! — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, 4,30 кеч 6.15 минутларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Кунгабоқар — «ФЕСТИВАЛЬ», **Салом, Мария!** (2 серия) — «ХЕВА».

12 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Ой бориб, омон қайт — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Денгиз қўшиғи — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 12, 1, 5, кеч 6, 7, 9 да).

Кунгабоқар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Салом, Мария! — «СПУТНИК» (кундуз соат 2, 3, кеч 8 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 8 да).

Ҳамроз (2 серия) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 2,40, кеч 8.30 минутларда), «МОСКВА» (кеч соат 8.40 минутда).

Директор — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош — «КЎКЧА» (кундуз соат 12, 3, кеч 6, 8.45).

Асунта, бехато от! — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, 4.30 ва кеч 6.15 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Кунгабоқар — «ФЕСТИВАЛЬ», **Салом Мария!** — «ХЕВА».

20 май кундуз соат 2 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг биология фанлари бўйича илмий даражалар берувчи илмий совет кенгаши (К. Маркс кўчаси, 35-уй, 133-аудитория)да биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

А. Болтабоев: «Қорадарё хавзасининг ихтиофаунаси» деган темада;

О. Назаров: «Қарши чўли айрим тупроқларининг микромицетлари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан университет илмий кутубхонаси (Студентлар шаҳарчаси, 4-уй) да танишиш мумкин.

2 июнь кундуз соат 2 да Тошкент Давлат медицина институтининг илмий совет кенгаши (морфология корпуси, 2-зал)да медицина фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

З. Н. Каримов: «Гюрза илонининг заҳарини ҳайвон организмига таъсири ва унинг медицинада қўлланишини экспериментал асослаш» деган темада;

* * *

9 июнь кундуз соат 2 да даволаш ва стоматология факультетларининг илмий совет кенгаши (морфология корпуси, 2-зал) да медицина фанлари доктори илмий даражасини олиш учун.

С. Т. Нажмиддинов: «Хужайрадаги патохимик ўзгаришларни айрим ички аъзолар касалликларидаги клинико-теоретик таққосий ўзгаришларига доир (аҳамияти) деган темада.

* * *

9 июнь кундуз соат 2 да педиатрия ва санитар-гигиена факультетларининг илмий совет кенгаши (морфология корпуси, 1-зал)да медицина фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

А. А. Тошпўлатов: «Лямблиоз проблемасининг клиникаси» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (К. Маркс кўчаси, 103-уй)да танишиш мумкин.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Урта Осиё темир йўли Тошкент пассажир станциясининг Октябрь революцияси клубида жойлашган олдиндан билет сотиш кассалари

ПРИВОКЗАЛЬНАЯ КУЧАСИ, 12-УЙГА

КУЧИБ УТДИ.

ТЕЛЕВИЗОР

10 МАЙ

ДУШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 Рангли телевидение. Болалар учун. «Бор экан-да, йўқ экан». 18.05 Эфирда «Молодость». Бутуниттифоқ комсомол йиғилишига бағишланган кўрсатув. **Тошкент кўрсатади:** 18.35 Кўрсатувлар программаси. 18.40 Ўсмирлар учун. «ОРЗУ» программаси (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 19.20 Бутуниттифоқ комсомол йиғилишига бағишланган кўрсатув. 20.00 Пойтахтимиз — меҳмонлари. Танаффус вақтларида «Ахборот» информацион программаси (ўзбек ва рус тилларида). **Узбек тилида:** 22.30 Телевизион театр. Н. Никитин. «Қўқон воқеаси» Телеспектаклнинг 3-қисм премьераси. 23.50 Кўрсатувлар программаси **Москва кўрсатади.** 24.00 «ВАҚТ» информацион программаси. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. Укув кўрсатувлари программаси. 18.35 Санъат фестивали. «Москва юлдузлари». Концерт. 19.20 Рангли телевидение. «Совет Грузияси мўйқалам асарларида». 19.50 ЯНГИЛИКЛАР. 20.00 «Дон янги харитада». Телеочерк. 20.30 «Филателистнинг ўлими». Бадиий фильм. 21.45 Рангли телевидение. Музикали кўрсатув. 22.45 Ҳужжатли фильм. 23.00 «Думалоқ стол». Телевизион ҳужжатли фильм.

Учинчи программа. Душанба кўрсатади 17.25 Кўрсатувлар программаси. 17.30 Москва кўрсатади. 18.35 Экран — болаларга. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Ҳар доим постда». 19.45 «Бугун — агитпунктда». Репортаж. 20.15 Музикали экран. 21.00 Оқшом эртаклари. 21.10 «Севимли артистларимиз». М. Камолова. 22.10 Янгиликлар. 22.25 «Ўзимизники». Бадиий фильм (тожик тилида).

11 МАЙ

СЕШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. Укув кўрсатувлари программаси. 11.30 Адабиёт. 10-синф. Имтиҳонга қандай тайёрланиш керак? (рус тилида). 12.00 Ўқув фильм. 12.25 Адабиёт. 10-синф. Имтиҳонга қандай тайёрланиш керак? (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 17.35 Ўқувчилар учун. «Пионерия». 18.00 Миллионлар ленинча университети. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Узбек тилида:** 19.05 Телевизион қўғирчоқ театри. 19.35 КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! Қишлоқ хўжалик фильмлари телевизион фестивали. **Рус тилида:** 20.00 Пойтахтимиз меҳмонлари. Танаффус вақтида «АХБОРОТ» информацион программаси. **Узбек тилида:** 22.45 «АХБОРОТ» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 23.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «ДИНАМО» (Минск) — ЦСКА. 2. тайм. 23.45 «ВАҚТ» информацион программаси. 00.15 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа Москва кўрсатади. 18.30 Рангли телевидение. Концерт. 19.15 Бадиий гимнастика бўйича халқаро учрашувлар. Болгариядан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган). 20.00 Янгиликлар. 20.10 А. Пушкин. «Борис Годунов». Телевизион спектакль. 22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «ДИНАМО» (Минск) — ЦСКА. 1. тайм.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Укув кўрсатувлари программаси. Узбек тилида: 18.00 Физика. 9-синф. «Космик учишнинг физик қонунлари». Ўқув фильми. 18.30 Биология. 10-синф. Биоценозлар. 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 20.00 Классик музика саҳифаларида. 20.40 «Шаҳарлар ва дарёлар». Ҳужжатли фильм. 21.00 «Мамлюк». Бадиий фильм.

РАДИО

10 МАЙ

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 А. Исмоиловнинг «Нефтчи» очерки (татарча).

17.20 «Менинг улуғ Ватаним». Қозоқ тилида адабий эшиттириш.

18.00 «Директивалар сатрларида» (русча).

18.10 Н. Раков. Симфониетта.

19.20 Озарбайжон куйлари.

20.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси.

21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат.

21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.

21.50 «Саломатлик — туман бойлик» (ўзбекча).

22.20 Б. Гиенко Иккинчи квартет.

22.40 «Замондошларимиз» адабий эшиттириш (ўзбекча).

23.15 Куйлар тинглаб дам оламиз.

24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Навоий номли театр артистларининг концерти.

19.30 «Асрлар давомида эсланади». Музикали биринчи эшиттириш (русча).

20.00 О. Ёқубовнинг «Излайман» повестидан парча (тожикча).

20.20 Мақомлардан парчалар.

21.00 Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари (ўзбекча).

21.40 Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 Тожик куйлари.

17.30 Г. Жуковский. «Биринчи баҳор» операси.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 га редактор ўринбосарлари — 33-29-33, 33-29-09 масъул секретарлар — 33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар — 33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2547.
Р—00386.